

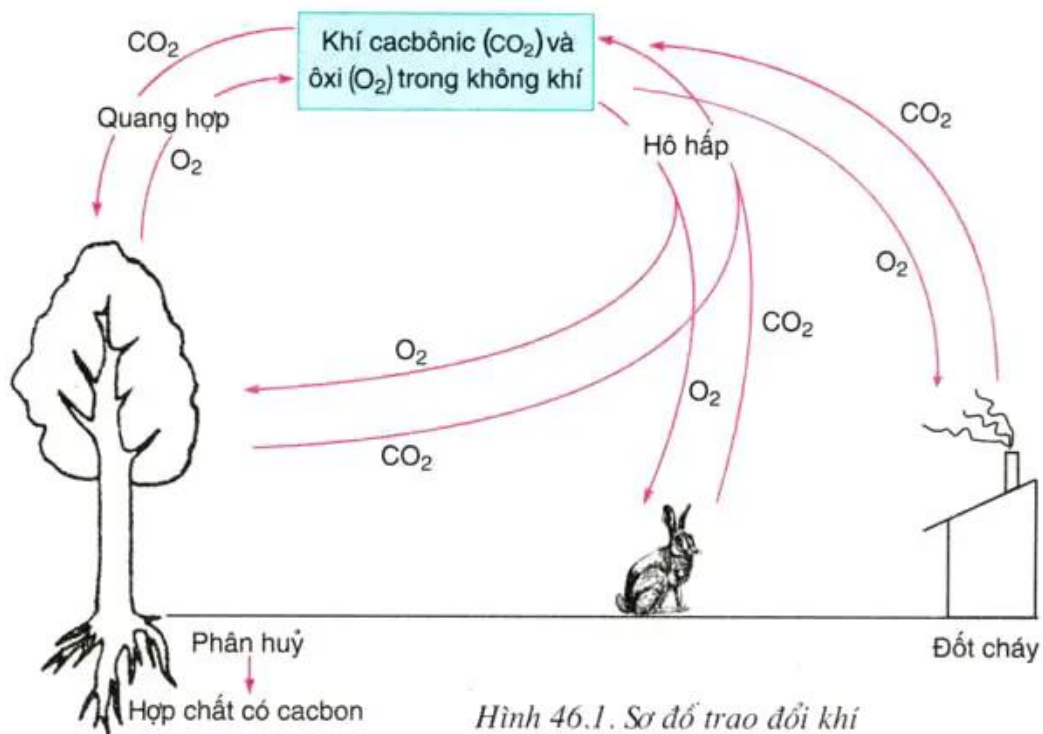
Chương IX. VAI TRÒ CỦA THỰC VẬT

Bài 46 THỰC VẬT GÓP PHẦN ĐIỀU HOÀ KHÍ HẬU

Ta đã biết thực vật nhờ quá trình quang hợp mà có vai trò quan trọng trong việc tổng hợp thức ăn nuôi sống các sinh vật khác. Nhưng vai trò của thực vật không chỉ có thế, chúng còn có ý nghĩa to lớn trong việc điều hoà khí hậu, bảo vệ môi trường.

1. Nhờ đâu hàm lượng khí cacbonic và ôxi trong không khí được ổn định ?

▼ Quan sát H.46.1, hãy cho biết vai trò của thực vật đối với việc điều hoà lượng khí cacbonic và ôxi trong không khí ?



Hình 46.1. Sơ đồ trao đổi khí

2. Thực vật giúp điều hoà khí hậu

Trong cùng một khu vực nhưng giữa nơi có rừng cây và nơi trống, khí hậu không hoàn toàn giống nhau. Sự khác nhau đó được ghi lại thành bảng so sánh sau đây :

Các yếu tố khí hậu	Ngoài chỗ trống (A)	Trong rừng (B)
Ánh sáng	Nắng nhiều, gay gắt	Ánh sáng yếu
Nhiệt độ	Nóng	Mát
Độ ẩm	Khô	Ẩm
Gió	Mạnh	Yếu

▼ Từ bảng trên, hãy cho biết :

- Lượng mưa giữa hai nơi A và B khác nhau như thế nào ?
- Nguyên nhân nào khiến khí hậu giữa hai nơi A và B khác nhau ?
- Từ đó rút ra kết luận gì ?

3. Thực vật làm giảm ô nhiễm môi trường

Hình 46.2 là một trong những hình ảnh về sự ô nhiễm môi trường không khí. Khí thải từ khói nhà máy có rất nhiều cacbôníc và bụi.



▼ Để giảm bớt tác hại của những cột khói như thế này, bên cạnh những biện pháp kĩ thuật người ta còn có thể trồng nhiều cây quanh khu vực nhà máy. Em hãy giải thích tại sao ?

Hình 46.2. Ô nhiễm môi trường không khí

☐ - Lá cây có thể ngăn bụi và khí độc giúp không khí trong sạch.

- Một số loài cây như bạch đàn, thông có thể tiết ra các chất có tác dụng tiêu diệt một số vi khuẩn gây bệnh.
- Tán lá cây có tác dụng giảm nhiệt độ môi trường trong khu vực khi trời nắng.

Trong quá trình quang hợp, thực vật lấy vào khí cacbôníc và nhả ra khí ôxi ; nhưng trong quá trình hô hấp thì ngược lại. Do đó thực vật có vai trò giữ cân bằng các khí này trong không khí. Nhờ tác dụng cản bớt ánh sáng và tốc độ gió, thực vật có vai trò quan trọng trong việc điều hoà khí hậu, tăng lượng mưa của khu vực.

Những nơi có nhiều cây cối như ở vùng rừng núi thường có không khí trong lành vì lá cây có tác dụng ngăn bụi, diệt một số vi khuẩn, giảm ô nhiễm môi trường.

Câu hỏi ?

1. Nhờ đâu thực vật có khả năng điều hoà lượng khí ôxi và cacbôníc trong không khí ? Điều này có ý nghĩa gì ?
2. Thực vật có vai trò gì đối với việc điều hoà khí hậu ?
3. Tại sao người ta lại nói "rừng cây như một lá phổi xanh" của con người ?
4. Vì sao cần phải tích cực trồng cây, gây rừng ?

Em có biết ?

Mỗi năm 1 ha rừng đã nhả vào không khí 16 – 30 tấn ôxi. Ôxi thoát ra được gió phát tán vào khoảng không gian rộng lớn, duy trì sự sống ở mọi nơi.